

5. Сучасний урок: інтерактивні технології: Наук.–метод. посіб./О.І.Пометун,Л.В.Пироженко. За ред. О.І.Пометун. – К.:А.С.К.,2003, 192 с.

Карабітська Н.О., ст. викладач
кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації
Харківського національного економічного університету

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ВЧИТЕЛЯ В ПРОЦЕСІ ЙОГО КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Спілкування є невід'ємною складовою професійної діяльності вчителя. Науковці розглядають педагогічне спілкування як загальну психологічну основу формування гармонійно розвиненої творчої особистості.

На сучасному етапі розвитку української держави особливого значення та актуальності серед інших набуває проблема створення такої системи освіти, яка б забезпечувала формування особистості нового типу, особистості з високим рівнем духовності та культури, здатності творчо мислити, визначати свою позицію, гнучко реагувати на зміни в навколишньому середовищі та створювати їх самостійно. Одним із завдань модернізації освіти в Україні є формування мовної особистості, яка б володіла навичками і вміннями вільно і творчо користуватися мовними засобами при вираженні своїх потреб, інтересів, намірів. Тому особливого значення набуває проблема підготовки кадрів у галузі дошкільної освіти, покликаних забезпечити виховання активної мовленнєвої особистості, яка б характеризувалася сформованим прагненням заявити про себе, свої можливості, виразити свою індивідуальність, своєрідність, свої здібності, нахили, бажання. У дошкільний навчальний заклад має прийти педагог з високим рівнем комунікативно-мовленнєвої компетентності, адже існує нагальна потреба переорієнтувати кінцеву мету оволодіння рідною мовою з гносеологічного аспекту (вивчення правил, лінгвістичних понять тощо) на "комунікативно-прагматичний", відповідно до якого мова буде, насамперед, інструментом самовираження особистості та засобом спілкування. Одним із шляхів розв'язання цієї проблеми є професійна підготовка майбутніх вихователів до формування комунікативно-мовленнєвих умінь і навичок дітей дошкільного віку, що потребує певних нових напрямів у фаховій підготовці студентів.

Важливою складовою комунікативного чинника є голосові контакти. У ранньому віці їх значення для формування спілкування полягає в тому, що вони є вираженням афективного ставлення дорослого і дитини один до одного, відкривають перед дитиною можливість використання голосових звуків для спілкування. Голосовий контакт триває недовго, і з появою перших слів дитини між нею та дорослим виникає мовленнєвий контакт. Мовленнєві контакти вводять дитину у світ мови і спілкування, розкривають можливості мовлення у вирішенні різних життєвих завдань.

Ігрові методи багатогранні, і кожен з них так чи інакше сприяє розвитку певної навички. З огляду на це виділяють ігри-вправи (кросворди, ребуси, вікторини), ігрові дискусії, ігрові ситуації, рольові та ділові навчальні ігри. Рольові ігри спонукають студентів до психологічної переорієнтації. Вони усвідомлюють, що вони вже не просто учні, які відтворюють зміст вивченого матеріалу перед аудиторією, а особи, які мають певні права та обов'язки і несуть відповідальність за прийняте рішення.

Отже, реалізація навчально-виховної взаємодії, педагогічний вплив педагога на дітей здійснюється за допомогою мовлення, тому його специфіка суттєво впливає на ефективність комунікативного процесу. Через це сформованість мовленнєвої культури є важливим показником професіоналізму педагога. Кожен педагог повинен постійно працювати над удосконаленням своєї педагогічної майстерності, від якої багато в чому залежать результати його роботи. Тому необхідно більше уваги приділяти розвитку мовлення, підвищувати вимоги до власної мовної культури, розвивати навички ефективної комунікації та публічних виступів.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти. – Київ : Ред. журн. Дошкільне виховання, 1999. – 62 с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості : Навч.-метод. посібник: У 2 кн. Кн. 2. / І.Д.Бех. – Київ : Либідь, 2003. – 344 с.
3. Богущ А. М. Дошкільна лінгводидактика : теорія і методика навчання дітей рідної мови : [підручн.] / А. М. Богущ, Н. В. Гавриш. [2-ге вид., доп.]. – Київ : Видавничий Дім Слово, 2011. – 704 с.
4. Витоки мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку: програма та методичні рекомендації / Укл. А.М.Богущ. – Ін- т змісту і методів навч. – Київ, 1997. – 110 с.
5. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посіб. / Н.П.Волкова. – Київ : ВЦ Академія, 2006. – 256 с.
6. Вольфовська Т. Комунікативна компетентність молоді як одна з передумов досягнення життєвої мети / Т. Вольфовська // Шлях освіти. – 2001. – № 3. – С. 13-16.
7. Гончаренко А.М. Методика розвитку мовлення дітей дошкільного віку / Упоряд. А.М.Гончаренко. – Київ : КМПУім. Б.Д.Грінченка, 2006. – 40 с.
8. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / М.Фіцула. – Київ : Академвидав, 2006. – 352 с.